

Överklagan av beslut i ärende med dnr 525-34015-2019 rörande omförande av skog till betesmark på fastigheten Västraby 24:1, Helsingborgs kommun

Naturskyddsföreningen i Helsingborg och Kullabygdens ornitologiska förening (KOF) motsätter sig Länsstyrelsens beslut 2020-10-12 att fastigheten Västraby 24:1, Tursköpsskogen, delvis tillåts omvandlas från den prioriterade naturtypen nordlig ädellövskog till glest trädklädd betesmark. Vi förvånas över Länsstyrelsens beslut som vi menar tydligt går emot den nationella skogsstrategin och den regionala handlingsplanen för grön infrastruktur. Tursköpsskogen är en befintlig och funktionell utpekad värdekärna i strategiskt läge och bör därför förses med formellt skydd. Enligt beslutet ska skydd genom naturreservat utredas av Länsstyrelsens naturskydds-enhet men samtidigt tillåts motstridigt markägaren påbörja åtgärder i området omedelbart så länge föreskrifterna efterlevs. Vi anser att förfarandet är felaktigt. Åtgärder i området bör ej tillåtas innan frågan om reservatsbildning utretts klart.

Vi i Naturskyddsföreningen Helsingborg och KOF anser att Tursköpsskogen bör bevaras som naturreservat och att de försiktighetsåtgärder som Länsstyrelsen förelägger markägaren att vidta är bristfälliga mot bakgrund av nedanstående kontext. Tursköpsskogen är en ädellövskog med en lång kontinuitet. Området har visserligen historiskt varit mer öppet och hävdats genom slätter som de flesta liknande ädellövskogsdungar i det skånska jordbrukslandskapet, men dagens värden är knutna till den nu slutna fuktiga naturskogskaraktären med ett naturligt olikåldrat bestånd och viktiga strukturer så som en rik förekomst av grova ädellövträd, liggande och stående död ved i olika nedbrytningsgrad och hålträd. I Tursköpsskogen finns två av Skogsstyrelsen utpekade nyckelbiotoper. Floran är av utpräglad lundkaraktär med förekomst av bland annat den fridlysta arten Sankt Pers Nycklar och den rödlistade skogsveronikan (NT).

I ansökningshandlingarna nämns inget om hur många djur och av vilket slag som man planerar på betet. Markägaren har en stor besättning med nötkreatur. Vi frågar oss hur mycket betande djur som området tål. Skogen hyser ett flertal hotade arter så som violettgrå porlav (NT), bokvärtlav (NT) och orange pudrad klotterlav (NT), som alla är beroende av en skogsmiljö av ädellövskogstyp med en jämn och hög fuktighet. Dessa arter är känsliga för de snabba förändringar i ljus- och vindförhållanden som en avverkning kring kärnområdet skulle innebära. I skogen förekommer också en lång rad andra fridlysta och rödlistade arter av fåglar, fladdermöss, insekter och svampar knutna till miljön som presenterats i tidigare ärendehandlingar. Skogen ligger mitt i en av Sveriges mest intensiva flyttfågelskorridor och har stor betydelse som rastlokal för detta intensiva sträck.

I den nationella skogsstrategin pekas ädellövskog ut som en svensk ansvarsbiotop. Ädellövskogar tillhör de mest artrika miljöerna i landet med många rödlistade arter knutna till sig. Skåne har ett särskilt stort ansvar för naturtypens bevarande då vi är det län i Sverige som har högst andel ädellövskog. I skånskt bevarandearbete är därför insatser för bevarande av ädellövskog strategiska och kostnadseffektiva. Enligt den regionala handlingsplanen för grönstrukturen behöver arealen av ädellövskog öka och utpekade värdekärnor förstärkas och bindas ihop. Länsstyrelsens beslut går stick i stäv med strategin och handlingsplanen då beslutet innebär att ca 2/3 av arealen omvandlas

till betesmark. Det är välkänt att storleken på en värdekärna har stor betydelse. Naturskyddsföreningen och KOF ifrågasätter därför Länsstyrelsens beslut att så kraftigt minska storleken på en befintlig funktionell värdekärna och vi oroar oss för vilka konsekvenser detta på sikt kan få för områdets funktionalitet i och med de kanteffekter som uppstår på det lilla kärnområde som kommer kvarstå. Turköpsskogen ligger nära Helsingborgstrakten, en utpekad värdestrakt för ädellövskog i den *Skånska skogsstrategin* från 2006. Skogen ligger också nära det redan skyddade ädellövskogsområdet Svedberga kulle. Dessa värdekärnor i slättlandskapet utgör tillsammans strategiskt viktiga områden för att på sikt kunna knyta ihop de båda utpekade värdestrakterna Helsingborgstrakten och Kullabygden och skapa en funktionell grönstruktur som underlag för livskraftiga populationer av arter knutna till naturtypen.

Vi välkomnar Länsstyrelsens långtgående föreskrifter i åtgärdsområdena men vi oroar oss samtidigt för att det blir svårt att kontrollera att alla dessa föreskrifter efterlevs. Finns det resurser att kontrollera att alla hålträd mm får stå kvar? Kommer skogen att avverkas av entreprenörer som är tillräckligt kunniga för att följa dem? Finns det resurser på Länsstyrelsen att följa upp med sådan detaljkontroll? Vi oroas av att det kan finnas stor risk för att de inte efterlevs. Länsstyrelsen förelägger i beslutet att träd med den fridlysta getlaven ska sparas vid avverkning. Vi ifrågasätter om den strategin att skydda getlaven verkligen innebär ett skydd på sikt. Hjälper det att spara de träd där den förekommer om de träden står ensamma kvar, berövade sin biotopiska kontext samt fortlevnad i en trädkontinuitet? Kan man garantera att dessa sparade träd t ex inte fälls av vinden när området så kraftigt öppnas upp?

Naturskyddsföreningens och KOF:s mening är sammanfattningsvis att:

- områdets höga värden motiverar ett formellt skydd som naturreservat
- förfarandet sker i fel ordning – ett eventuellt skydd bör utredas innan medgivande till ändring av markanvändning ges, oberoende av vilka föreskrifter som ges
- beslutet att tillåta en ändring av markanvändning från skog till bete är olämpligt med tanke på markens höga naturvärde knutet till den långa kontinuiteten som slutna skogsmiljö
- beslutet går emot strategier och mål gällande den prioriterade naturtypen ädellövskog på ett såväl nationellt samt regionalt och lokalt plan
- Länsstyrelsens föreskrifter är otillräckliga och svårkontrollerade

Christel Kvant

Ordförande Naturskyddsföreningen Helsingborg

Ditte Hallengren

Ansvarig för skogsfrågor Naturskyddsföreningen Helsingborg

Thomas Terne

Ordförande Kullabygdens ornitologiska förening

Per Muhr

Ansvarig för skogsfrågor Kullabygdens ornitologiska förening